

กระทู้ถามที่ ๑๐๔๖ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง การจัดหาเครื่องมือทางการแพทย์

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือทางการแพทย์สำหรับโรงพยาบาล ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม และอื่น ๆ ในแต่ละปีต้องใช้งบประมาณที่สูงมาก โดยจะมีปัญหาค่าบำรุงรักษาและเวลาที่ใช้ปฏิบัติงานพร้อมทั้งเทคโนโลยีก็เปลี่ยนแปลงเร็วมาก ดังนั้นอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ ที่ถูกจัดซื้อมาจะไม่เกิดความคุ้มค่าในขณะที่งบประมาณมีจำกัด จากเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายในการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือทางการแพทย์เหล่านี้ไว้อย่างไรเพื่อให้เกิดการใช้งานครุ่ค่ามากที่สุด ขอทราบรายละเอียด

๒. หากได้มีการกำหนดนโยบายดังกล่าวข้างต้น จะสามารถเริ่มดำเนินการได้เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดที่ต้องลงทุนจัดซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือทางการแพทย์ รวมถึงค่าบำรุงรักษาเมื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ชำรุดเพียงวิธีการเดียว และรัฐบาลจะมีการเปิดโอกาสให้มีการเช่าหรือเช่าซื้อพร้อมดูแลรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือทางการแพทย์ หรือมีวิธีอื่นใดหรือไม่ อย่างไร เพื่อตอบสนองต่อการให้บริการแก่ผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เชิรชัย สุวรรณเพ็ญ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

จังหวัดตาก

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๐๔๖ ร.

ของ นายเชิรชัย สุวรรณเพ็ญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง การจัดหาเครื่องมือทางการแพทย์

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การจัดหาเครื่องมือทางการแพทย์ ของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑ และข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า รัฐบาลมีนโยบายในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาลต่าง ๆ ในสังกัดทุกกระทรวง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีสถานบริการครอบคลุมทั่วประเทศ โดยยึดหลักการว่าต้องให้เพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็นในการให้บริการทางการแพทย์ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและการฟื้นฟูสภาพที่ต้องมีคุณภาพและมาตรฐานที่กำหนดเพียงพอที่จะทำให้ประชาชนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงเป็นรูปธรรม และรักษาสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพสามารถเข้าถึงบริการได้ทุกพื้นที่ รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ที่มีคุณภาพเทียบเท่ากับต่างประเทศ แต่ประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากที่สุด

ดังนั้น ในการจัดหาเครื่องมือทางการแพทย์ที่มีราคาสูงกระทรวงสาธารณสุข ได้ยึดหลักการโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ คือ ต้องเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่ได้รับรองคุณภาพยังไม่มีใช้ในสถานบริการนั้น ๆ และมีความจำเป็นต้องใช้หรือต้องจัดหาทดแทนเครื่องมือเก่าที่ชำรุดเนื่องจากการใช้งานนาน ๆ ตามสภาพ บริษัทที่ขายเครื่องมือแพทย์นั้น ๆ ต้องมีความเชื่อถือได้ มีระบบการซ่อมบำรุงและการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับเทคโนโลยีของสถานบริการหรือสถาบันที่ต้องพัฒนางานทางด้านวิชาการ มีอายุการใช้งานนาน มีค่าใช้จ่ายถูกลงในระยะยาว และใช้กับผู้ป่วยในภาวะวิกฤตฉุกเฉิน ต้องมีความพร้อมตลอด ๒๔ ชั่วโมง หากส่งต่อจะไม่ทันการณ์ รวมทั้งต้องมีปริมาณการใช้เครื่องมือทางการแพทย์นี้อย่างเหมาะสมคุ้มค่า ต้องมีแพทย์หรือบุคลากรที่รับผิดชอบการใช้เครื่องมือชนิดต่าง ๆ ชัดเจน เหมาะสม มีองค์ความรู้ทักษะเพียงพอและต่อเนื่องในระยะยาว ตลอดจนมีการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายให้มีความเหมาะสมและกระทบกับผู้รับบริการน้อยที่สุด

อย่างไรก็ดี เนื่องจกนโยบายในการจัดหาและพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์มีมาอย่างต่อเนื่องแต่ได้รับการสนับสนุนน้อยลงอยู่ระยะหนึ่งเนื่องจากมีปัญหาภาวะเศรษฐกิจถดถอยของประเทศ ดังนั้น ในปัจจุบันรัฐบาลนี้จึงมีนโยบายสนับสนุนให้มีการลงทุนทางการแพทย์ในด้านโครงสร้างและจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ต่าง ๆ ตามโครงการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ โดยเปิดโอกาสในสถานบริการทุกระดับได้จัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งระบบทุกพื้นที่

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่า กระทรวงสาธารณสุขได้คำนึงถึงหลักการสำคัญในการจัดหาเครื่องมือทางการแพทย์ให้มีความเหมาะสมและคุ้มค่า เพื่อตอบสนองต่อการให้บริการแก่ผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการและความจำเป็นในการใช้งานของเครื่องมือทางการแพทย์ชนิดนั้น ๆ บางชนิดต้องจัดหาโดยการจัดซื้อเพียงอย่างเดียวไม่สามารถจัดหาในระบบ เช่า หรือเช่าซื้อได้ แต่บางชนิดก็ทำได้ อย่างไรก็ตามถ้าปริมาณการใช้น้อยเมื่อเทียบกับการลงทุนแล้วจะไม่คุ้มค่าก็ต้องใช้ระบบการเช่าซื้อหรือเช่าจะเหมาะสมกว่าซื้อหรือในกรณีต่อไปนี้

๑. กรณีมีการใช้งานร่วมกันหลายหน่วยงานก็อาจใช้วิธีการจัดตั้งศูนย์บริการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ที่ใช้เทคโนโลยีระดับชีวโมเลกุลจัดตั้งศูนย์เอ็กซเรย์คอมพิวเตอร์

๒. กรณีที่ปริมาณการส่งตรวจวิเคราะห์มีความถี่ไม่มากหรือเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงเร็ว การลงทุนซื้อเครื่องมือจะไม่คุ้มค่า ก็อาจใช้วิธีทำสัญญาส่งตรวจหน่วยงานภาคเอกชนซึ่งมีทั้งจัดบริการในหน่วยงาน หรือส่งผู้ป่วยส่งตรวจตัวอย่างส่งตรวจไปนอกสถานบริการ

๓. ทำสัญญาเช่าซื้อกับเอกชนให้มีหน่วยบริการเคลื่อนที่เข้ามาให้บริการในวันที่มีคลินิกบริการเฉพาะโรค เช่น เครื่องสลายนิ่ว เครื่องเอ็กซเรย์เคลื่อนที่ เครื่องมือตรวจต่อมลูกหมาก เครื่องผ่าตัดต่อกระบอก เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังต้องมีการเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียระหว่างการซื้อและการเช่า บางชนิดการเช่ามีข้อเสียมากกว่า เช่น ราคาเช่าเครื่องแพงกว่าความเป็นจริง มีบริษัทที่ให้บริการเช่าไม่มาก ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายต่อครั้งสูงมาก รวมทั้งการเช่า หรือเช่าซื้อเครื่องมือดังกล่าวในทางปฏิบัติจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งต้องดำเนินการโดยผู้ว่าราชการจังหวัด เนื่องจากเครื่องมือต่าง ๆ ดังกล่าวมีราคาสูง

อย่างไรก็ดีความร่วมมือระหว่างโรงพยาบาลภายใต้กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานเอกชน มีอยู่เกือบทุกแห่งในระดับชุมชน ระดับจังหวัด และระดับศูนย์เขต (ตติยภูมิ) ทั้งในด้านโครงสร้าง การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การจัดตั้งศูนย์เอ็กซเรย์คอมพิวเตอร์มีระบบการติดตามประเมินผล ตรวจสอบให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนรับผิดชอบอย่างรอบด้านทุกระดับ ไม่เลือกปฏิบัติต่อประชาชนหรือผู้ป่วยในแต่ละระบบประกันสุขภาพและประการสำคัญไม่ผลักภาระ ค่าใช้จ่ายให้กับประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม